

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБІП України

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БІРЖОВА ТОРГІВЛЯ»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр

Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля

Освітня програма Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Рік навчання 2/3, семестр 4/5

Форма здобуття вищої освіти денна/ заочна

Кількість кредитів ЄКТС 7

Мова викладання українська

к.е.н., доц. Яворська В.О.

vali2009@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3083>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення курсу – формування у майбутнього фахівця теоретичних основ та практичних навиків з біржової діяльності та ефективного використання біржових операцій у своїй майбутній професійній діяльності.

Завдання курсу: формування у студентів знань з організації біржової діяльності; набуття практичних навичок з: організації торгівлі на біржі товарами, цінними паперами, валютою; організації взаємовідносин з брокерськими конторами; використання біржової інформації для організації високоефективного виробництва та збуту сільськогосподарської продукції.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

СК 12. Здатність до аналітичної, торговельної та інвестиційної діяльності на міжнародних та вітчизняних біржових товарних майданчиках.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

ПРН20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

ПРН23. Використовувати базові аналітичні знання з основ ціноутворення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності на товарних ринках.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години лекції/практичні, семінарські	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
4 семестр				
Модуль 1				
Тема1. Теоретичні засади біржової діяльності	5/3	Знати: теорію біржової діяльності Вміти: використовувати отримані знання для практики біржової торгівлі	Підготовка рефератів, розрахункових завдань, виконання самостійної роботи в elearn	7
Тема2. Розвиток міжнародної біржової діяльності	5/3	Знати: основні міжнародні біржові центри Вміти: використовувати на практиці світові біржові котирування	Підготовка рефератів, розрахункових завдань, виконання самостійної роботи в elearn	7
Тема3. Етапи формування біржової діяльності в Україні	4/3	Знати: основні етапи розвитку біржової діяльності в Україні Вміти: використовувати на практиці вітчизняні біржові майданчики	Підготовка рефератів, розрахункових завдань, виконання самостійної роботи в elearn	7
Тема4. Основні засади регулювання біржової діяльності у світі	4/3	Знати: наявні регулятивні акти Вміти: використовувати отримані знання для проведення біржових операцій в Україні	Підготовка розрахункових завдань, виконання самостійної роботи в elearn	7
Тема5. Регулювання біржової діяльності в Україні	4/3	Знати: наявні регулятивні акти Вміти: використовувати отримані знання для проведення біржових операцій в Україні	Підготовка розрахункових завдань, виконання самостійної роботи в elearn	7
Модуль 2				
Тема6. Біржа як елемент інфраструктури ринку	5/2	Знати: організаційну структуру біржі Вміти: використовувати отримані знання для здійснення біржових операцій на біржі	Підготовка розрахункових завдань, виконання самостійної роботи в elearn	7
Тема7. Технологічні засади біржової торгівлі	2/2	Знати: технології біржової торгівлі Вміти: використовувати отримані знання для Інтернет-трейдингу	Підготовка розрахункових завдань, виконання самостійної роботи в elearn	7
Тема8. Організовані товарні ринки	2/2	Знати: види організованих товарних ринків Вміти: використовувати отримані знання для торгівлі на товарних біржах	Підготовка розрахункових завдань, виконання самостійної роботи в elearn	7

Тема9. Ринки капіталу	2/2	Знати: види ринків капіталу Вміти: використовувати отримані знання для торгівлі на фондових біржах	Підготовка розрахункових завдань, виконання самостійної роботи в elearn	7
Тема10. Біржові посередники та їх види	2/2	Знати: види біржових посередників Вміти: використовувати отримані знання для брокерського обслуговування	Підготовка розрахункових завдань, виконання самостійної роботи в elearn	7
Всього за 4 семестр				70
залік				30
Всього за 4 семестр				100
Модуль 3				
Тема11. Економічна сутність деривативів та їх класифікація.	2/2	Знати: поняття деривативів Вміти: використовувати для укладання деривативів	Підготовка рефератів, розрахункових завдань, виконання самостійної роботи в elearn	5
Тема12. Розвиток біржової торгівлі товарними та фінансовими деривативами	2/2	Знати: види деривативів Вміти: використовувати для укладання деривативів на міжнародних і вітчизняних біржах	Підготовка рефератів, розрахункових завдань, виконання самостійної роботи в elearn	5
Тема13. Організація біржової торгівлі форвардними контрактами	2/2	Знати: види форвардів Вміти: використовувати для укладання форвардів на різні види активів	Підготовка рефератів, розрахункових завдань, виконання самостійної роботи в elearn	5
Тема14. Основи ф'ючерсної торгівлі	2/2	Знати: види ф'ючерсних специфікацій Вміти: використовувати для укладання ф'ючерсів	Підготовка рефератів, розрахункових завдань, виконання самостійної роботи в elearn	5
Тема15. Біржовий кліринг. Маржові розрахунки	2/2	Знати: основи біржового клірингу та маржову калькуляцію Вміти: використовувати отримані знання для укладання ф'ючерсних та опціонних угод	Розрахункові завдання, виконання тестів та самостійної роботи в elearn	5
Модуль 4				
Тема16. Економічна сутність ризиків та їх види.	2/2	Знати: поняття ризиків Вміти: використовувати для укладання деривативів	Підготовка рефератів, розрахункових завдань, виконання самостійної роботи в elearn	5
Тема17. Методи управління ризиками.	2/2	Знати: методи управління ризиками Вміти: використовувати для укладання деривативів	Підготовка рефератів, розрахункових завдань, виконання самостійної роботи в elearn	5

Тема18. Стратегії хеджування.	2/2	Знати: стратегії хеджування Вміти: використовувати для укладання деривативів	Підготовка розрахункових виконання роботи в elearn	рефератів, завдань, самостійної	5
Тема19. Хеджування ф'ючерсами.	4/4	Знати: хеджування ф'ючерсами. Вміти: використовувати для укладання деривативів	Підготовка розрахункових виконання роботи в elearn	рефератів, завдань, самостійної	5
Тема20. Опціони та їх види.	2/2	Знати: опціони та їх види. Вміти: використовувати для укладання деривативів	Підготовка розрахункових виконання роботи в elearn	рефератів, завдань, самостійної	5
Тема21. Хеджування опціонами.	2/2	Знати: хеджування опціонами. Вміти: використовувати для укладання деривативів	Підготовка розрахункових виконання роботи в elearn	рефератів, завдань, самостійної	5
Тема22. Основи біржової аналітики.	2/2	Знати: основи біржової аналітики. Вміти: використовувати для укладання деривативів	Підготовка розрахункових виконання роботи в elearn	рефератів, завдань, самостійної	5
Тема23. Фундаментальний аналіз.	2/2	Знати: фундаментальний аналіз. Вміти: використовувати для укладання деривативів	Підготовка розрахункових виконання роботи в elearn	рефератів, завдань, самостійної	5
Тема24. Технічний аналіз.	2/2	Знати: технічний аналіз. Вміти: використовувати для укладання деривативів	Підготовка розрахункових виконання роботи в elearn	рефератів, завдань, самостійної	5
Всього за 3 семестр					70
Екзамен					30
Всього за курс					100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати, есе повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» № 738-IX від 19.06.2020 із змінами № 1587-IX від 30.06.2021 № 2180-IX від 01.04.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

2. Ільчук М.М., Яворська В.О., Радько В.І. Організаційні засади здійснення біржових операцій на біржовому ринку. Інфраструктура ринку. 2021. №52. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/52_2021/6.pdf/
3. Солодкий М.О., Ільчук М.М., Яворська В.О. Аналіз і прогнозування біржового ринку: навч. посіб. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 642 с.
4. Солодкий М.О., Яворська В.О. Біржовий ринок в умовах глобалізації: стан та перспективи розвитку. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 31. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/archive>.
5. Сохацька О.М., Панасюк В.М., Роговська-Іщук І.В., Вінницький С.І. Фундаментальний та технічний аналізи міжнародних ринків. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 309 с.
6. Статистичне моделювання та прогнозування: навч. посіб./Єріна А.М. URL: <http://studentam.kiev.ua/content/view/774/82>.
7. Сутність та особливості фундаментального аналізу міжнародного валютного ринку. Види економічних індикаторів. URL: Режим доступу: <http://library.if.ua/book/131/8725.html>.
8. Фінансова статистика. Навчальний посібник /М. В. Мальчик, С. І. Галашко, А. І. Пелех. URL: http://ebooktime.net/book_393.html
9. Фундаментальний аналіз фінансових інвестицій. Фінансові коефіцієнти. Індекс Альтмана. Точка безбитковості. Леверидж. URL: <http://library.if.ua/book/82/5816.html>.
10. Фундаментальний аналіз ринку фінансових інвестицій – Електронний ресурс. URL: http://pidruchniki.com/11970524/investuvannya/fundamentalniy_analiz_rinku_finansovih_investitsiy.
11. Яворська В.О. Аналітична оцінка світового біржового ринку. *Інфраструктура ринку*. 2017. № 10. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2017/10_2017_ukr/16.pdf.
12. Яворська В.О. Аналіз торгівлі деривативними контрактами на міжнародних біржах. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 68. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/68-2022>.
13. Яворська В.О. Аналіз ринків капіталу та організованих товарних ринків. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 69. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/69-2022>.
14. How to use fundamental analysis in trading. URL: <https://www.oanda.com/us-en/learn/fundamental-analysis/introduction-to-fundamental-analysis>.
15. Fundamental analysis. URL: <https://www.cmcmarkets.com/en/trading-guides/fundamental-analysis>.
16. Fundamental Analysis. URL: <https://www.wallstreetmojo.com/fundamental-analysis>.
17. Technical Analysis – A Beginner’s Guide. URL: <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/career-map/sell-side/capital-markets/technical-analysis>.
18. Technical Analysis. URL: <https://www.cfainstitute.org/en/membership/professional-development/refresher-readings/technical-analysis>.
19. Офіційний сайт. Верхована Рада України. URL: www.rada.gov.ua.
20. Офіційний сайт. Державна служба статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
21. Офіційний сайт. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua>
22. Офіційний сайт. Комісія з товарної ф’ючерсної торгівлі США. URL: www.cftc.gov.
23. Офіційний сайт. Чиказька товарна біржа. URL: www.cme.com.
24. Офіційний сайт. Українська біржа. URL: <http://www.ux.ua>
25. Офіційний сайт. Українська енергетична біржа. URL: <https://www.ueex.com.ua>
26. Офіційний сайт. Українська універсальна біржа. URL: <https://sale.uub.com.ua>.